

POSTANOWIENIE

Dnia 25 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Lemańska (przewodniczący)
SSN Grzegorz Pastuszko (sprawozdawca)
SSN Mirosław Sadowski

w sprawie z protestu J. S.
przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w
dniu 25 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

Grzegorz Pastuszko Joanna Lemańska Mirosław Sadowski

UZASADNIENIE

J. S. (dalej także: „wnoszący protest”) pismem z 16 czerwca 2025 r. (data prezentaty Sądu Najwyższego) wniósł do Sądu Najwyższego protest wyborczy dotyczący II tury wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, która odbyła się 1 czerwca 2025 r. W piśmie tym zawniósł o przeliczenie wszystkich głosów oddanych w II Turze wyborów na Prezydenta RP. Wskazał, że głosował w dniu 01.06.2025r w Komisji Obwodowej nr [...] mieszczącej się w świetlicy [...] podkreślając jednocześnie, że przyjął go „młody Pan”, który go wylegitymował i przedstawił listę do podpisu, lecz kartę wydała inna „starsza Pani”.

Jednocześnie wnoszący protest zwrócił uwagę, że w kaplicy znajdującej się w sąsiedztwie Obwodowej Komisji Wyborczej odbywała się msza święta

i w jej trakcie głoszący kazanie ksiądz miał oficjalnie nawoływać do tego, aby nie głosować – według zamieszczonego cytatu - „Na tego bezbożnika z Warszawy”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 129 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 1997, nr 78, poz. 483 ze zm.) wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie.

Zasady i tryb przeprowadzania wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej oraz warunki ważności tych wyborów określa ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2025, poz. 365, dalej: „k.wyb.”).

Zgodnie z art. 82 § 1 k.wyb. przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wynik wyborów (pkt 1) lub naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów (pkt 2).

Według art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Według wytycznych zawartych w roz. IV pkt 43 uchwały nr 165/2025 państwowej komisji wyborczej z dnia 23 kwietnia 2025 r. w sprawie wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych dotyczących zadań i trybu przygotowania oraz przeprowadzenia głosowania w obwodach głosowania utworzonych w kraju w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 18 maja 2025 r. przed wydaniem karty do głosowania komisja m.in.: 1) sprawdza tożsamość wyborcy na podstawie dowodu osobistego lub każdego innego dokumentu ze zdjęciem, pod warunkiem że ustalenie tożsamości wyborcy na jego podstawie nie budzi wątpliwości (art. 52 § 1 Kodeksu wyborczego). Wyborca może zatem okazać komisji dowolny dokument ze zdjęciem (np. paszport, prawo jazdy, legitymacja studencka), w tym również dokument, który utracił ważność,

pod warunkiem że ustalenie tożsamości na jego podstawie nie budzi wątpliwości. M.in. na tej podstawie członek komisji potwierdza tożsamość wyborcy. Komisja dysponuje spisem wyborców, który potwierdza prawo wybierania ujętych w nim osób w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 18 maja 2025 r. Obowiązkiem komisji podczas wydawania karty do głosowania jest wyłącznie potwierdzenie tożsamości wyborcy. Sprawdzenia tożsamości wyborcy należy dokonać w sposób minimalizujący ryzyko ujawnienia danych osobowych wyborcy osobom trzecim; 2) ustala, czy wyborca jest uprawniony do głosowania w tym obwodzie, przez sprawdzenie, czy jego nazwisko jest ujęte w spisie wyborców;

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy stwierdza, że opisana przez wnoszącego protest sytuacja związana ze sposobem wydania karty do głosowania nie stanowi naruszenia obowiązujących przepisów prawa wyborczego.

Dodatkowo Sąd Najwyższy uznaje, iż w braku przedstawienia lub wskazania dowodów, nie można potraktować jako zasadnego zarzutu dotyczącego treści kazania, zaś ewentualna agitacja w trakcie ciszy wyborczej nie może stanowić podstawy protestu.

Wobec powyższych ustaleń Sąd Najwyższy pozostawia protest bez dalszego biegu. Przesądza o tym art. 322 § 1 k.wyb., z którego jasno wynika, że takie rozstrzygnięcie musi zostać wydane, m.in. jeśli protest nie spełnia warunków określonych w art. 321 k.wyb.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy, na podstawie art. 322 § 1 w zw. z art. 321 § 3 k.wyb., orzekł jak w sentencji postanowienia.

Grzegorz Pastuszko Joanna Lemańska Mirosław Sadowski

[D.Z.]

[a.ł.]

